

การพัฒนารูปแบบการนิเทศการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูเพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัย

สู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน์

DEVELOPING A RESEARCH INSTRUCTION FRAMEWORK IN CLASSROOM SETTINGS FOR TEACHERS TO ENHANCE THE EARLY CHILDHOOD DEVELOPMENT TOWARDS EXCELLENCE: BAN 4 CHALONG RATANA MUNICIPAL SCHOOL

ชญาณิต สุไยยา

Chayanit Sujaiya

ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน์ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย สังกัดเทศบาลเมืองหนองคาย

E-Mail: chayanitp55@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูเพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยสู่ความเป็นเลิศโรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน์ เป็นการวิจัยและพัฒนา มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูเพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยสู่ความเป็นเลิศโรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน์ กำหนดขั้นตอนการวิจัยและพัฒนา 4 ขั้นตอนดังนี้ 1) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (Analysis : A) 2) การออกแบบและพัฒนา (Design and Development : D and D) 3) การนำไปใช้ (Implementation : I) และ 4) การประเมินผล (Evaluation : E) กลุ่มตัวอย่างเป็นครูในโรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน์ จำนวน 22 คน โดยการเลือกกลุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวิเคราะห์แบบทดสอบแบบสัมภาษณ์ แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ แบบประเมินความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

1. การออกแบบและพัฒนารูปแบบการนิเทศการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูเพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยสู่ความเป็นเลิศโรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน์ ได้รูปแบบการนิเทศแบบพีไอดีเออี (PIDRE Model) กระบวนการนิเทศ 5 ขั้นตอน คือ 1) วางแผนการนิเทศ (Planning-P) 2) ให้ความรู้ความเข้าใจในการทำงาน (Informing-I) 3) ลงมือปฏิบัติงาน (Doing-D) ได้แก่ 4) สร้างเสริมกำลังใจ (Reinforcing-R) 5) ประเมินการนิเทศ (Evaluating-E)

2. ผลการทดลองการใช้รูปแบบการนิเทศการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน์ พบว่า สมรรถภาพใน

การนิเทศแบบพีไอดีเออี (PIDRE Model) ครูผู้นิเทศมีสมรรถภาพในการนิเทศอยู่ในระดับสูงมาก ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศแบบพีไอดีเออี (PIDRE Model) ของครูผู้รับการนิเทศ พบว่า ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการนิเทศ ครูผู้รับการนิเทศมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. คุณภาพเด็กปฐมวัยที่เกิดจากการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้รับการนิเทศ พบว่า เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม ด้านสติปัญญา บรรลุเป้าหมาย สถานศึกษา ได้รับรางวัลกิจกรรมทางวิชาการในระดับภูมิภาคหรือระดับประเทศจากหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชน

5. ผลการประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบการนิเทศการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู เพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยสู่ความเป็นเลิศโรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน พบว่า ครูผู้รับการนิเทศมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การพัฒนารูปแบบการนิเทศ, การนิเทศ, การนิเทศการทำวิจัยในชั้นเรียน

ABSTRACT

The objectives of this research were : development of a research supervision model in the classroom for teachers to improve the quality of early childhood excellence at Municipal School 4 Chalongrat is a research and development process. have a purpose To develop a research supervision model in the classroom for teachers to develop the quality of early childhood to excellence, Municipal School 4 Chalongrat. Determine the research and development process in 4 steps as follows: 1) Analysis : A 2) Design and Development (D and D) 3) Implementation (I) และ 4) Evaluation (E) The sample consisted of 22 teachers in municipal school 4 Chalongrat by purposive sampling. Data were analyzed using mean, standard deviation. and content analysis

The research results were found that :

1. The design and development of a supervision model for research in the classroom of teachers to develop the quality of early childhood to excellence at

Municipal School 4 Chalongsat was PIDRE model supervision process, a 5 -step supervision process. namely 1) planning supervision (Planning-P) 2) providing knowledge and understanding of work (Informing-I) 3) Doing work (Doing-D), including 4) encouraging (Reinforcing-R) 5) Evaluate supervision (Evaluating-E)

2. The experimental results of the use of research supervision model in the classroom of teachers and educational personnel. To increase learning achievement of municipal school students 4 Chalongsat, it was found that supervision competency in PIDRE model, supervising teachers had a very high level of supervision ability. knowledge and understanding of classroom research The difference was statistically significant at the .05

3. The knowledge and understanding of the PIDRE model supervision of the supervised teachers was found that before and after using the supervision model. Teachers receiving supervision have knowledge and understanding about supervision. The difference was statistically significant at the .05

4. The quality of early childhood resulting from research in the classroom of supervised teachers found that early childhood had physical, emotional, social, and intellectual development, achieving the goals. Educational institutions have been awarded regional or national academic activity awards from government or private agencies.

5. The result of evaluation and improvement of teacher's research supervision model in the classroom In order to develop the quality of early childhood children to excellence at Municipal School 4 Chalongsat, it was found that the teachers who received supervision were satisfied at the highest level.

Keywords: Supervision model development, supervision, Classroom research supervision

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงบริบทสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการสื่อสารปัจจุบันบนโลกไร้พรมแดนที่เป็นไปอย่างต่อเนื่องรวดเร็วและ

รุนแรง การศึกษายังคงเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตมนุษย์และการพัฒนาประเทศที่เชื่อมโยงกันทั่วโลกให้สามารถดำรงชีวิตท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงนี้ได้อย่างยั่งยืน ทั้งที่เป็นการศึกษาในระบบ นอกกระบบและตามอัธยาศัย รวมทั้งการศึกษาตลอดชีวิต การจัดระบบการศึกษาที่สนองตอบความต้องการของบุคคล สังคม และประเทศชาติมากเท่าไร หมายถึงการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีศักยภาพเพิ่มขึ้นเพียงนั้น บุคคลสำคัญที่สุดในกระบวนการพัฒนาการศึกษาและการพัฒนาการเรียนรู้ ก็คือ “ครู” ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ จึงที่เน้นการพัฒนาที่ตัวครูซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อคุณภาพ การจัดการเรียนการสอน โดยเน้นการปรับกระบวนการจัดการรูปแบบการเรียนรู้แบบใหม่เน้นการปฏิบัติจริง การพัฒนาด้านเทคนิค และทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้แบบใหม่และให้โอกาสครูได้สร้าง นวัตกรรมด้วยตนเอง และมีการเสริมโดยพัฒนาตรงที่ตัวนักเรียน เช่น การจัดกิจกรรมค่าย การเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน การทดลองปฏิบัติการด้านวิทยาศาสตร์ การจัดทำ โครงการ การวิจัยในชั้นเรียน ฯลฯ โดยให้ครูเข้าร่วมในขั้นตอนและกระบวนการต่าง ๆ เพื่อการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติควบคู่กันไป (ดิเรก พรสีมา. 2554) กระบวนการหนึ่งที่ใช้ในการสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพครู ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้บรรลุตามที่ต้องการคือ กระบวนการนิเทศการศึกษา เพราะการนิเทศการศึกษาจะช่วยกระตุ้นส่งเสริมและปรับปรุงกระบวนการการสอนของครูให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนด และ การนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนก็เป็นกระบวนการหนึ่งที่จะช่วยให้ครูสามารถพัฒนาการเรียนการสอนของตนได้ตรงตามสภาพของปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียนโดยอาศัยความร่วมมือของผู้บริหารโรงเรียนและครูเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาตนเอง พัฒนางานและนำไปสู่ การพัฒนาผู้เรียนในที่สุด ซึ่งงานนิเทศภายในโรงเรียน มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมาย ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาจะต้องร่วมมือร่วมใจกันดำเนินการพัฒนางานทุกด้านในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในฐานะหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบการจัดการศึกษา จะต้องให้ความสำคัญของการนิเทศภายในโรงเรียน โดยกำหนดไว้ในมาตรฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาได้ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษาให้ร้อยรัดกัน ทำให้เกิดผลในทางการปฏิบัติที่ชัดเจนขึ้น การนิเทศจึงเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในการสร้างคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เพราะการนิเทศ คือ ความพยายามที่จะช่วยส่งเสริมให้การศึกษาที่มีคุณภาพ ในด้านการเรียนการสอนและการที่ครูผู้สอนได้รับการนิเทศอย่างสม่ำเสมอเป็นอีกวิธีการหนึ่ง ที่ครูจะได้รับการพัฒนาประสิทธิภาพการสอน มีความมั่นใจในการปฏิบัติงาน และมีความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานมากขึ้น (สน สุวรรณ. 2553)

จากผลการประเมินคุณภาพภายในของโรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน์ ปีการศึกษา 2562 แม้ว่าผลการประเมินทุกมาตรฐานจะอยู่ในระดับคุณภาพยอดเยี่ยม แต่เมื่อพิจารณาจุดที่ควรพัฒนาพบข้อเสนอแนะ 3 ด้าน คือ 1) ด้านผลการจัดการศึกษา พบว่าเด็กบางคนยังมีพัฒนาการไม่เหมาะสมกับ

วัย เนื่องจากมีพัฒนาการช้า สมาธิสั้น และพฤติกรรมก้าวร้าว เป็นต้น 2) ด้านการบริหารจัดการศึกษาพบว่าควรส่งเสริม สนับสนุนครูให้มีความรู้ ความสามารถรอบด้านมากยิ่งขึ้นและส่งเสริม สนับสนุนให้ครูเข้าร่วมการแข่งขันเกี่ยวกับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และ 3) ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญพบว่าควรส่งเสริมให้ครูทุกคนมีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC และควรช่วยเหลือเด็กที่มีความบกพร่องทางพัฒนาการโดยผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ (โรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน. 2562 : 31-32) เพื่อให้ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นและพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัย ดังนั้นในการนิเทศติดตามผล จึงนำการวิจัยในชั้นเรียนของครูมาใช้เพื่อแก้ปัญหาและยกระดับคุณภาพของเด็กปฐมวัย ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 24 (5) และมาตรา 30 ที่ได้ให้ความสำคัญต่อการนำวิจัยไปใช้กับการเรียนการสอนโดยกำหนดให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้สอนจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้รวมทั้งใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ นอกจากนี้สถานศึกษาควรพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ โดยส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถทำการวิจัยเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2545 : 13-14) นอกจากนี้หมวด 4 ว่าด้วยแนวทางการจัดการศึกษา มาตรา 30 ยังมีการกำหนดให้สถานศึกษามีหน้าที่สนับสนุนและส่งเสริมให้ครูมีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ก็ยิ่งทำให้เห็นว่า แนวการปฏิรูปการศึกษาครั้งนี้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูโดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานของครูด้วยตนเอง การทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนจึงนับเป็นกระบวนการหนึ่งที่ครูใช้ในการประเมินการทำงานของตนเองและเป็นกระบวนการสืบเสาะค้นหาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงานสอน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นกระบวนการที่ต้องมีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตการปฏิบัติจริงของครู มิใช่การแยกส่วนจากการสอนดังเช่นที่ครูส่วนใหญ่ปฏิบัติกันในช่วงเวลาที่ผ่านมา (สุวิมล ว่องวานิช. 2553 : 3)

การพัฒนาครู ให้เข้าถึงเด็กและรู้ทันการเปลี่ยนแปลงรวมทั้งสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การค้นหาแนวทางการแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นนั้น การวิจัยในชั้นเรียนเป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะนำครูไปสู่เป้าหมายดังกล่าว ซึ่งผู้เรียนก็จะได้เรียนรู้และได้รับการพัฒนาอย่างดีที่สุด (ประวิต

เอราวรรณ. 2542 : 2) การวิจัยในชั้นเรียนเป็นกระบวนการแก้ปัญหา หรือพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนที่ครูรับผิดชอบอย่างเป็นระบบ เพื่อสืบค้นให้ได้สาเหตุของปัญหา แล้วหาวิธีแก้ไขหรือพัฒนาที่เชื่อถือได้ เช่น การสังเกต จดบันทึก และวิเคราะห์หรือสังเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาหรือ

พัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู และพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อส่งเสริมผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพการแก้ปัญหาหรือการพัฒนาผู้เรียนในชั้นเรียนด้วยกระบวนการวิจัยที่ครูผู้สอนเป็นผู้ปฏิบัติ เนื่องจากครูผู้สอนเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด ครูจึงย่อมรู้ธรรมชาติ ภูมิหลังและสภาพแวดล้อมของผู้เรียนของตนดีกว่าผู้อื่น แต่ครูก็ต้องพยายามศึกษาค้นคว้าหาแนวทางการแก้ปัญหาคำถามการเรียนการสอนที่ผู้อื่นทำวิจัยไว้ เพื่อนำมาเป็นฐานความคิดในการปรับนำไปใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนของตน และจะได้ รู้ถึงข้อควรระวังที่ผู้วิจัยคนก่อนได้นำเสนอไว้ เพื่อป้องกันความผิดพลาดซ้ำรอยเดิม รวมทั้งควรปรึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้รู้ ผู้มีประสบการณ์ภายในโรงเรียน หรือบุคคลภายนอกเพื่อปรับแนวคิด และประสบการณ์เหล่านั้นมาใช้เป็นแนวทางที่นำมาใช้แก้ปัญหาในชั้นเรียนของตนได้อย่างมั่นใจต่อไป (สุภรณ์ สุภาพงศ์. 2546 : 8) ซึ่งบทบาทของผู้บริหารจึงมีความสำคัญอย่างมาก ต่อการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนาหน่วยงานให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริง ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน สังกัดเทศบาลเมืองหนองคาย ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการบริหารการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น จึงหาแนวทางในการปฏิบัติการที่ดีสร้างคุณภาพโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ นักเรียนที่จบการศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 3 ของโรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน สามารถสอบเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนชั้นนำของจังหวัดหนองคายได้ จึงศึกษาการพัฒนา รูปแบบ การบริหารวิชาการ โดยใช้กระบวนการนิเทศภายใน โดยเลือกรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียน นิเทศการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในการจัดการเรียนการสอนและการแก้ปัญหานักเรียนของครูในโรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน เพื่อจะได้นำผลการศึกษาที่ได้มาเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการ เป็นการสร้างคุณภาพให้กับการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูเพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยสู่ความเป็นเลิศโรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองหนองคาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 153 คน
2. กลุ่มตัวอย่างและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการวิจัย เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย จึงนำเสนอเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการนิเทศการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาปฐมวัย จำนวน 3 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนโรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 17 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

ระยะที่ 2 ออกแบบและพัฒนารูปแบบการนิเทศการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ระยะที่ 3 ทดลองการใช้รูปแบบการนิเทศการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูในโรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 22 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

ระยะที่ 4 ประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบการนิเทศการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 22 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (Analysis : A)

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน ตามทฤษฎีการนิเทศและทฤษฎีการทำวิจัยในชั้นเรียน ในการส่งเสริมความสามารถในการสร้างความรู้ ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน

วิธีดำเนินการ

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเชิงนโยบายการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ
2. วิเคราะห์พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545
3. วิเคราะห์เป้าหมายการพัฒนาครูให้มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน
4. วิเคราะห์การจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน
5. วิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบ และทฤษฎีการสร้างความรู้

6. ศึกษาคู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมปกครองส่วนท้องถิ่น. 2562 : 11-40)

7. ศึกษาหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560

8. ศึกษาความต้องการในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพของเด็กปฐมวัยสู่ความเป็นเลิศ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. **แบบสัมภาษณ์** เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับรูปแบบการนิเทศภายในและการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูเพื่อพัฒนาคุณภาพของเด็กปฐมวัยสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน ดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารการสร้างแบบสัมภาษณ์

1.2 สร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับรูปแบบการนิเทศภายในและการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูเพื่อพัฒนาคุณภาพของเด็กปฐมวัยสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน ในมุมมองปัจจุบัน

1.3 นำแบบสัมภาษณ์ ให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (Index of Item Objective Congruence : IOC) ได้ค่าระหว่าง .60 - 1.00 และปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับรายละเอียดของคำถามให้มีความชัดเจนสามารถสื่อความได้ง่าย

1.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วไปสัมภาษณ์ครูผู้สอน 22 คนที่เข้าร่วมวิจัยในครั้งนี้

2. **แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการในการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพของเด็กปฐมวัยสู่ความเป็นเลิศ** ผู้วิจัยดำเนินการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการนิเทศภายในและการทำวิจัยในชั้นเรียน

2.2 สร้างแบบวิเคราะห์เอกสารที่ใช้ศึกษาความต้องการ โดยข้อมูลครอบคลุมเกี่ยวกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ วิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบและทฤษฎีการทำวิจัยในชั้นเรียน

2.3 นำแบบสอบถามที่ใช้ศึกษาความต้องการกลุ่มที่สร้างขึ้นไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ที่เกี่ยวข้องเนื้อหา ภาษา และวัดประเมิณผล เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา

(Content Validity) ภาษาที่ใช้ และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวิเคราะห์เอกสาร จากนั้นนำข้อมูลที่รวบรวมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง ของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง ได้ค่าระหว่าง .60 -1.00 และปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับรายละเอียดของคำถามให้มีความชัดเจน สามารถสื่อความได้ง่าย

2.4 นำแบบสอบถามปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 ออกแบบและพัฒนาารูปแบบการนิเทศ (Development : D₁)

วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูเพื่อพัฒนาคุณภาพของเด็กปฐมวัยสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รูปแบบการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน และเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนของครู

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. นำข้อมูลพื้นฐานที่ได้ศึกษาวิเคราะห์ในขั้นตอนที่ 1 มาสังเคราะห์รูปแบบการนิเทศการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูเพื่อพัฒนาคุณภาพของเด็กปฐมวัยสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน

2. ระบุเป้าหมายและผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของรูปแบบการนิเทศการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูเพื่อพัฒนาคุณภาพของเด็กปฐมวัยสู่ความเป็นเลิศที่ชัดเจน

3. นำรูปแบบการนิเทศการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูเพื่อพัฒนาคุณภาพของเด็กปฐมวัยสู่ความเป็นเลิศโรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน ที่สร้างขึ้นไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ภาษาที่ใช้และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ได้ค่าระหว่าง 0.60 – 1.00 และปรับปรุงแก้ไขรายละเอียดของภาษาเกี่ยวกับหลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการเรียนการสอน สารความรู้ และทักษะในการปฏิบัติงาน สิ่งส่งเสริมการเรียนรู้ ระบบสังคม หลักการตอบสนอง และสิ่งสนับสนุน

4. พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 แบบทดสอบ

แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน ใช้ทดสอบก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ มีจำนวน 20 ข้อ เป็นแบบปรนัย ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 4 ตัวเลือก ครูจะต้องเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ ถ้าตอบถูกให้ข้อละ 1 คะแนน และถ้าตอบผิดหรือไม่ตอบให้ข้อละ 0 คะแนน พัฒนาขึ้นโดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

4.1.1 ศึกษาหลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน

4.1.2 ศึกษาจุดประสงค์ของการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนทั้ง 5 ขั้นตอน

4.1.3 สร้างแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนทั้ง 5 ขั้นตอน แบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

4.1.4 นำแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนที่สร้างขึ้นไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ด้านเนื้อหา ภาษา และวัดผลประเมินผล เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ภาษาที่ใช้ และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน (IOC) ได้ค่าระหว่าง 0.60 – 1.00 และปรับปรุงเกี่ยวกับข้อคำถาม

4.1.5 นำแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน ที่ได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา แล้วมาปรับปรุงแก้ไขความบกพร่อง แล้วไปทดลองใช้กับครู (Tryout) ในโรงเรียนเทศบาล 3 ยุวบูรณ์บำรุง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน ซึ่งมีบริบทและสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เหมือนกันและเป็นเครือข่ายเดียวกัน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ต่อไป

4.1.6 นำกระดาษคำตอบของแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน มาตรวจให้คะแนน โดยให้ข้อถูก 1 คะแนน ข้อผิดหรือที่ไม่ทำเครื่องหมายเลือกตอบ หรือตอบเกิน 1 ข้อ ให้ 0 คะแนน หลังจากตรวจกระดาษคำตอบและรวบรวมคะแนนของแต่ละคนแล้ว โดยกำหนดคะแนนจุดตัดผ่าน ไม่ผ่านที่ 12 คะแนน (ร้อยละ 60) พบว่า จากครูจำนวน 22 คน มีครูที่ได้คะแนนสูงกว่าคะแนนจุดตัด จำนวน 13 คน มีครูที่ได้คะแนนเท่ากับคะแนนจุดตัด จำนวน 5 คน และมีครูที่ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนจุดตัด จำนวน 4 คน เมื่อทำการวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบ โดยเกณฑ์ในการคัดเลือกข้อสอบที่มีความยากง่ายตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.80 และมีอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.2 ถึง 1.00 (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 104) ผู้วิจัยจึงได้คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) ตั้งแต่ 0.35 ถึง 0.62 และ ค่าอำนาจจำแนก (B) ตั้งแต่ 0.29 ถึง 0.85 ไว้จำนวน 20 ข้อ

4.1.7 นำแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้วิธีของ Lovett (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 83) และค่าความเชื่อมั่นต้องไม่ต่ำกว่า 0.7 (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 125) จึงจะเป็นแบบทดสอบที่มีค่าความเชื่อมั่นเป็นเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ซึ่งพบว่า แบบทดสอบทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81

4.1.8 จัดทำแบบทดสอบฉบับสมบูรณ์เพื่อนำแบบทดสอบไปทดสอบกับครูก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 22 คน

4.2 แบบประเมินทักษะการทำวิจัยในชั้นเรียน

เป็นแบบประเมินที่มีลักษณะเป็นเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubric) 3 ระดับ โดยประเมินทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียนได้ทั้ง 5 ขั้นตอน จำนวน 1 ฉบับ มีขั้นตอน การสร้างดังนี้

4.2.1 ศึกษาตำรา เอกสาร ที่เกี่ยวกับการสร้างแบบประเมินทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียนได้ตามขั้นตอนทั้ง 5 ขั้นตอน

4.2.2 กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างแบบประเมินการทำวิจัยในชั้นเรียน

4.2.3 สร้างแบบประเมินนี้ใช้สำหรับประเมิน ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล เรื่อง ความรู้ความเข้าใจ ในขั้นตอนการทำวิจัยในชั้นเรียน 5 ขั้นตอน โดยมีระดับความคิดเห็น 5 ระดับดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลผลการประเมิน ยึดหลักตามเกณฑ์ของลิเคิร์ต (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 112) ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายความว่า ความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายความว่า ความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายความว่า ความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายความว่า ความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายความว่า ความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.2.4 นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ด้านเนื้อหา ภาษา และวัดผล เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ภาษาที่ใช้ และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (IOC) และปรับปรุงรายละเอียดของเกณฑ์การประเมิน

4.2.5 นำแบบประเมินไปประเมินครูเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ในการทำวิจัยในชั้นเรียนได้ตามขั้นตอนทั้ง 5 ขั้นตอน หลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ

5. ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ โดยการสนทนากลุ่ม ที่เป็นครู จำนวน 5 คน เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบนี้

ขั้นตอนที่ 3 การนำรูปแบบการนิเทศไปทดลองใช้ (Implementation : I) :

วัตถุประสงค์ เพื่อทดลองใช้รูปแบบการนิเทศการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูเพื่อพัฒนาคุณภาพของเด็กปฐมวัยสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน
จำนวน 22 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling)

ขั้นตอนการดำเนินการพัฒนา

ผู้วิจัยนำรูปแบบการนิเทศการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูเพื่อพัฒนาคุณภาพของเด็กปฐมวัย
สู่ความเป็นเลิศไปทดลองใช้กับครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยใช้กลยุทธ์ (CAR Model) เป็นรูปแบบในการ
พัฒนา ได้แก่ การประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน

1. ขั้นเตรียมทดลอง

1.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือเชิญครูผู้สอนเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ หนังสือขอ
ความอนุเคราะห์ให้ผู้นิเทศการฝึกอบรม ตลอดจนหนังสือขอความอนุเคราะห์วิทยากรที่มีความรู้ความ
เข้าใจและเชี่ยวชาญด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยสู่ความเป็นเลิศ จำนวน 1
คน

1.2 ปฐมนิเทศวิทยากร เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจเรื่องรูปแบบการนิเทศการทำวิจัยในชั้น
เรียนของครูฯ

1.3 เตรียมผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการโดยให้จัดเตรียมเนื้อหาและขั้นตอนการทำวิจัย
ที่จะนำมาออกแบบการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยสู่ความเป็นเลิศ โดยมีเนื้อหาและสาระการ
เรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

1.4 เตรียมเอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการให้เพียงพอใน ซึ่งประกอบด้วย

1.4.1 คู่มือการประชุมเชิงปฏิบัติการสำหรับวิทยากร

1.4.2 เอกสารสำหรับผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย ชุดฝึกปฏิบัติเพื่อเสริมทักษะการ
เขียนวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครูตัวอย่างแผนการจัดประสบการณ์เชิงบูรณาการที่เกิดจากกระบวนการทำ
วิจัยในชั้นเรียนและตัวอย่างวิจัยในชั้นเรียน

2. ขั้นทดลอง

2.1 วัดผลก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยใช้แบบทดสอบแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก
จำนวน 20 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน

2.2 ดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นเวลา 1 วัน จัดในรูปการประชุมโดยแบ่งการ
เป็นช่วง ๆ ให้ความรู้ภาคทฤษฎี เป็นการบรรยาย สลับกับการลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งดำเนินการประชุม
ตามกำหนดการ

3. ขั้นประเมินผลการทดลอง

3.1 วัดผลหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นการประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยใช้แบบทดสอบ แบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก ประเมินหลังการประชุมสิ้นสุดในแต่ละแผนการประชุม

3.2 ประเมินการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้เข้าร่วมประชุม โดยใช้แบบประเมินทักษะการเขียนวิจัย

ในชั้นเรียน เมื่อการประชุมเชิงปฏิบัติการเสร็จแล้วให้ผู้เข้าร่วมประชุมนำรูปแบบการเขียนวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ในชั้นเรียนประมาณ 1 – 2 เดือน ระหว่างนั้นมีการนิเทศติดตามแบบกัลยาณมิตร

การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนก่อนกับหลังการเข้าร่วมประชุม ที่ได้จากการทำแบบทดสอบก่อนและหลังฝึกอบรม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ $t - test$ dependent

4.2 วิเคราะห์ผลการประเมินทักษะการเขียนวิจัยในชั้นเรียนของผู้เข้าร่วมประชุม หลังการประชุมเชิงปฏิบัติการโดยใช้ค่าเฉลี่ยแล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป

4.3 วิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล (Evaluation : E) :

วัตถุประสงค์ เพื่อประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบการนิเทศการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู เพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยสู่ความเป็นเลิศโรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน ที่ผ่านการเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการในขั้นตอนที่ 3 จำนวน 22 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

วิธีดำเนินการ

ตอนที่ 1 การประเมินรูปแบบการนิเทศการทำวิจัยในชั้นเรียน

1. การประเมินก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นการประเมินด้านปฏิกิริยาของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อโครงร่างรูปแบบการนิเทศการทำวิจัยในชั้นเรียนซึ่งเป็นการประเมินความคิดเห็น ได้แก่ ประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วยแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบฯ และประเมินความสอดคล้องของรูปแบบฯ

2. ประเมินระหว่างประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นการประเมินด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนของผู้เข้าร่วมประชุม ได้แก่ การทำแบบทดสอบของผู้เข้าประชุม ประเมินด้านพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมประชุม เป็นการประเมินการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมประชุม เมื่อได้รับการถ่ายทอดและฝึกทักษะโดยการปฏิบัติการเขียนวิจัยในชั้นเรียนแล้ว ได้แก่ การทำกิจกรรมกลุ่มเพื่อนำเสนอการออกแบบการวิจัยในชั้นเรียน และประเมินด้านปฏิกิริยาของผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ

โดยการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมและประเมินหลักสูตร ซึ่งดำเนินการประเมินแล้วและปรากฏผลในบทที่ 4

3. การประเมินหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นการประเมินด้าน ผลลัพธ์ที่เกิดต่อองค์กร หรือผลกระทบที่เกิดต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องและสถานศึกษาอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของครูที่เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการซึ่งการประเมินเป็นลักษณะนิเทศติดตามผลการนำรูปแบบการนิเทศการเขียนวิจัยในชั้นเรียนของครูไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนจริงในชั้นเรียนของครูที่ผ่านการเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการในขั้นตอนที่ 3 มาแล้ว ใช้เทคนิคการนิเทศตัวต่อตัว แบบกัลยาณมิตร ผู้นิเทศคือ หัวหน้างานวิชาการ ทำการประเมิน 1 ครั้ง/คน รวมประเมินทั้งสิ้น 4 ครั้ง แล้วนำผลมาค่าเฉลี่ย

เครื่องมือที่ใช้

แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู โดยผู้นิเทศ ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ขั้นตอนการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู

- 1.1 กำหนดวัตถุประสงค์ที่จะสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู
- 1.2 เขียนข้อความที่แสดงถึงสิ่งที่จะต้องสังเกตพฤติกรรมโดยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินด้านทักษะกระบวนการ
- 1.3 กำหนดเกณฑ์การประเมินด้านพฤติกรรมการสอนของครู
- 1.4 นำแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อความที่ต้องการประเมิน ผลพบว่า มีค่าความสอดคล้อง 1.00 แสดงว่าแบบสังเกตพฤติกรรมสามารถนำไปใช้ได้
- 1.5 จัดพิมพ์แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ โดยเกณฑ์ที่ยอมรับได้คือในระดับการปฏิบัติ หรือมีตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป

ตอนที่ 2 การปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรม

ผู้วิจัยนำข้อค้นพบทั้งหมดจากการประเมินรูปแบบการนิเทศการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู เพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยสู่ความเป็นเลิศทั้งก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ ระหว่างการประชุมเชิงปฏิบัติการ และหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อปรับปรุงรูปแบบให้เป็นการนิเทศการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูเพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยสู่ความเป็นเลิศฉบับสมบูรณ์พร้อมจะนำไปเผยแพร่

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการนิเทศการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูเพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยสู่ความเป็นเลิศโรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน โดยการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ เกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียน ควรมีแนวทางในการปฏิบัติร่วมกันและมีการศึกษาอย่างแท้จริงเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ และการศึกษาความต้องการของครูในโรงเรียนเกี่ยวกับการนิเทศภายใน เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นที่นำไปสู่การกำหนดทางเลือกในการปฏิบัติ ผู้บริหารควรรับฟังความคิดเห็นและความต้องการของคณะครูเพื่อให้เกิดการพัฒนางานนิเทศภายใน นอกจากนี้การนำข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ มาใช้วางแผนการนิเทศภายใน เป็นสิ่งที่โรงเรียนควรปฏิบัติ เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนการนิเทศภายใน โดยให้คณะครูได้มีส่วนร่วมในการวางแผน ในส่วนของการสรุปผลการวางแผนและการกำหนดทางเลือกในการนิเทศภายใน ควรมีการสรุปผลทุกครั้งที่มีการวางแผนและมีการจดบันทึกไว้เพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการวางแผนครั้งต่อไป อีกทั้งครูควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องมือการนิเทศภายใน เพื่อให้การปฏิบัติงานนิเทศภายในเป็นไปอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งการสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ คณะครูสามารถทำได้หลากหลายวิธี ที่จะทำให้นักครูเกิดการเรียนรู้และเกิดความเข้าใจมากขึ้น สำหรับการปฏิบัติงานนิเทศภายในควรปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้เพื่อให้เป็นไปตามระบบและกระบวนการนิเทศภายในผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมการปฏิบัติงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน สำหรับการปฏิบัติงานนิเทศภายในโดยมีบรรยากาศที่เป็นประชาธิปไตย จะทำให้นักครูมีความสุขในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้นและปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเต็มความสามารถและทำให้การปฏิบัติงานยังคงเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ด้วยในส่วนการประเมินผลการนิเทศภายในโดยใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้นเป็นการปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่มีความถูกต้องเพราะข้อมูลที่ได้จากการใช้เครื่องมือในการประเมินผลเป็นข้อมูลที่มาจากการเป็นจริง สามารถนำผลที่ได้จากการประเมินมาแก้ไขข้อบกพร่องและพัฒนาการปฏิบัติงานนิเทศภายในได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของครูเกี่ยวกับการนิเทศภายใน ควรรับฟังความต้องการของครูมากขึ้น ควรนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มาเป็นส่วนหนึ่งในการวางแผนและให้คณะครูได้มีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อให้เกิดความชัดเจนและครอบคลุมในการปฏิบัติงาน ควรมีการสรุปผลและจดบันทึกทุกครั้ง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนครั้งต่อไป ควรมีการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องมือการนิเทศภายในให้แก่คณะครูด้วยวิธีการที่หลากหลาย ควรมีการสร้างความรู้ความตระหนักในการปฏิบัติตามขั้นตอน ควรเน้นการสร้างบรรยากาศให้มีความยุติธรรม ควรนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นมาใช้ในการประเมินผล เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานนิเทศภายในให้ดีขึ้นกว่าเดิม และควรมีการรายงานผลการประเมินตามสภาพที่เป็นจริง

2. ผลการออกแบบและพัฒนารูปแบบการนิเทศการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูเพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยสู่ความเป็นเลิศโรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน รูปแบบการนิเทศแบบพินิจไอเดีย

(PIDRE Model) ตามแนวคิดของ ดร. สัจด์ อุทรานันท์ เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน์ มีองค์ประกอบได้แก่หลักการ คือ การนิเทศการสอนเน้นกระบวนการนิเทศที่เป็นระบบ สัมพันธ์กัน โดยคำนึงถึงความแตกต่างของรู้ด้านความรู้ ความสามารถ และทักษะที่สำคัญที่ต้องการพัฒนา โดยใช้วิธีการนิเทศ เหมาะสมกับครูแต่ละคน เพื่อให้การนิเทศเกิดประสิทธิภาพสูงสุด มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาสมรรถภาพการนิเทศของผู้นิเทศและส่งเสริมสมรรถภาพการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้รับการนิเทศ โรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน์ และกระบวนการในการนิเทศ 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 วางแผนการนิเทศ (Planning-P) ขั้นตอนที่ 2 ให้ความรู้ความเข้าใจในการทำงาน (Informing-I) ขั้นตอนที่ 3 ลงมือปฏิบัติงาน (Doing-D) ได้แก่ 3.1 การปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศเป็นขั้นที่ผู้รับการนิเทศลงมือปฏิบัติงานตามความรู้ความสามารถที่ได้รับมาจากดำเนินการในขั้นที่ 2 3.2 การปฏิบัติงานของผู้ให้การนิเทศ ขั้นนี้ผู้ให้การนิเทศจะทำการนิเทศและควบคุมคุณภาพให้งานสำเร็จออกมาทันตามกำหนดเวลาและมีคุณภาพสูง 3.3 การปฏิบัติงานของผู้สนับสนุนการนิเทศ ผู้บริหารก็จะให้บริการสนับสนุนในเรื่องวัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนเครื่องมือใช้ต่าง ๆ ที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างได้ผลขั้นตอนที่ 4 สร้างเสริมกำลังใจ (Reinforcing-R) ขั้นตอนที่ 5 ประเมินการนิเทศ (Evaluating-E) โดยมีการกำกับ ติดตาม (Monitoring) อย่างต่อเนื่องทุกขั้นตอน เพื่อให้การดำเนินการนิเทศเกิดประสิทธิภาพและองค์ประกอบด้านเงื่อนไขในการนำรูปแบบไปใช้ผลการตรวจสอบความสมเหตุสมผลเชิงทฤษฎีความเป็นไปได้ และความสอดคล้องของการนิเทศแบบพีไอดีเออี (PIDRE Model)

3. ผลการทดลองการใช้รูปแบบการนิเทศการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน์ รูปแบบการนิเทศแบบพีไอดีเออี (PIDRE Model) เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน์ สรุปได้ดังนี้

3.1 สมรรถภาพในการนิเทศแบบพีไอดีเออี (PIDRE Model) ของครูผู้นิเทศ หลังการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพีไอดีเออี (PIDRE Model) พบว่า ครูผู้นิเทศมีสมรรถภาพในการนิเทศอยู่ในระดับสูงมาก

3.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้นิเทศ พบว่า ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพีไอดีเออี (PIDRE Model) ครูผู้นิเทศมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังการใช้รูปแบบการนิเทศ มีคะแนนเฉลี่ย สูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศ

3.3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศแบบพีไอดีเออี ของครูผู้รับการนิเทศ พบว่า ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพีไอดีเออี ครูผู้รับการนิเทศมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ

นิเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังการใช้รูปแบบการนิเทศ มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศ

3.4 สมรรถภาพในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้รับการนิเทศ พบว่า ครูผู้รับการนิเทศมีสมรรถภาพในการทำวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับสูงมาก

3.5 คุณภาพเด็กปฐมวัยที่เกิดจากการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้รับการนิเทศ พบว่า เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านร่างกาย มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 99.28 มีพัฒนาการด้านอารมณ์ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 96.75 มีพัฒนาการด้านสังคม มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 97.67 มีพัฒนาการด้านสติปัญญา มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 97.19 ส่วนคุณภาพเด็กปฐมวัยสู่ความ พบว่าสถานศึกษาได้รับรางวัลกิจกรรมทางวิชาการในระดับภูมิภาคหรือระดับประเทศจากหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชน

4. ประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบการนิเทศการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู เพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยสู่ความเป็นเลิศโรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน พบว่า ครูผู้รับการนิเทศมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศแบบพีไอดีเออี (PIDRE Model) อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

1. ความต้องการในการพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนของครูเพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยสู่ความเป็นเลิศโรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน มีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดโดยมีการปฏิบัติมาก คือ แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่เกี่ยวกับการนิเทศภายใน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การแต่งตั้งคณะกรรมการเป็นการกำหนดขอบข่ายหรือโครงสร้างการทำงานเกี่ยวกับการนิเทศภายใน ที่ทำให้ทราบถึงหน้าที่และความรับผิดชอบในงานนิเทศภายใน รู้หน้าที่ของตนเองอย่างชัดเจนและมีแนวทางปฏิบัติที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ยังเป็นการทำงานร่วมกันทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและครูเพื่อให้การนิเทศภายในเกิดการพัฒนาและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังที่ ธีระศักดิ์ เลื่อยไธสง (2550 : 15) ได้เสนอรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียน โดยการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการนิเทศ จัดทำแผนการนิเทศภายใน แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายใน ปฏิบัติตามแผน ติดตามและประเมินผลการนิเทศภายใน แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายใน ปฏิบัติการตามแผน ติดตามและประเมินผลการนิเทศภายใน สรุปรายงานผลการวิเคราะห์ผลการประเมิน กำหนดแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาสรุปได้ว่าการนิเทศภายในโรงเรียนมีหลายรูปแบบ ซึ่งแต่ละรูปแบบก็มีคุณสมบัติแตกต่างกันไปและกระบวนการที่จะเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่างกัน ขึ้นอยู่กับการเลือกแต่ละรูปแบบนำไปใช้ให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษาและปัจจัยหลาย ๆ อย่าง สถานศึกษาสามารถนำรูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบต่าง ๆ นำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับปัจจัยต่าง ๆ และสถานการณ์ปัจจุบัน และไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ (2542 :188) ได้กล่าวถึงหลักการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ว่า (1) การนิเทศการศึกษาเป็นงานรับผิดชอบของ

ผู้บริหารโรงเรียนโดยตรง สำหรับการดำเนินการนิเทศนั้น ผู้บริหารอาจดำเนินการหรือมอบหมายให้ผู้อื่นดำเนินการแทนก็ได้ (2) การนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนจะสำเร็จลงได้ จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือกันทั้ง 3 ฝ่าย คือ ฝ่ายบริหาร ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ หากขาดความร่วมมือจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง การนิเทศจะไม่มีโอกาสพบกับความสำเร็จได้เลย และ (3) จะต้องตระหนักถึงความเข้าใจว่า การนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนนั้นเป็นการทำงานร่วมกัน เพื่อช่วยพัฒนาเพื่อนร่วมงานให้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานสูงขึ้น การนิเทศไม่ใช่การบังคับขู่เข็ญหรือคอยจับผิดแต่ประการใด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐชาภา สุทธิสอาด (2554) ได้ศึกษาการนิเทศภายในโรงเรียนวัดชัยฤทธวนามาลาโดยใช้รูปแบบกัลยาณมิตรนิเทศ ผลการวิจัย พบว่า ผลการดำเนินงานนิเทศภายในโดยใช้รูปแบบกัลยาณมิตรนิเทศ ได้มาตรฐานในระดับมาก คือ มาตรฐานที่ 1 โรงเรียนกำหนดผู้รับผิดชอบงานนิเทศภายในโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน ผู้รับผิดชอบมีความเข้าใจขอบข่ายและความรับผิดชอบของตน

2. รูปแบบการนิเทศแบบพีไอดีเออี (PIDRE Model) ตามแนวคิดของ ดร. สัจด์ อุทรานันท์ เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน มืองค์ประกอบได้แก่หลักการ คือ การนิเทศการสอนเน้นกระบวนการนิเทศที่เป็นระบบ สัมพันธ์กัน โดยคำนึงถึงความแตกต่างของระดับความรู้ ความสามารถ และทักษะที่สำคัญที่ต้องการพัฒนา โดยใช้วิธีการนิเทศเหมาะสมกับครูแต่ละคน เพื่อให้การนิเทศเกิดประสิทธิภาพสูงสุด มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาสมรรถภาพการนิเทศของผู้นิเทศและส่งเสริมสมรรถภาพการวิจัยในชั้นเรียนของผู้รับการนิเทศ โรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน และกระบวนการในการนิเทศ 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 วางแผนการนิเทศ (Planning-P) ขั้นตอนที่ 2 ให้ความรู้ความเข้าใจในการทำงาน (Informing-I) ขั้นตอนที่ 3 ลงมือปฏิบัติงาน (Doing-D) ได้แก่ 3.1 การปฏิบัติงานของผู้รับนิเทศเป็นขั้นที่ผู้รับการนิเทศลงมือปฏิบัติงานตามความรู้ความสามารถที่ได้รับมาจากการนิเทศในขั้นที่ 2 3.2 การปฏิบัติงานของผู้ให้การนิเทศ ขั้นนี้ผู้ให้การนิเทศจะทำการนิเทศและควบคุมคุณภาพให้งานสำเร็จออกมาทันตามกำหนดเวลาและมีคุณภาพสูง 3.3 การปฏิบัติงานของผู้สนับสนุนการนิเทศ ผู้บริหารก็จะให้บริการสนับสนุนในเรื่องวัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างได้ผลขั้นตอนที่ 4 สร้างเสริมกำลังใจ (Reinforcing-R) ขั้นตอนที่ 5 ประเมินการนิเทศ (Evaluating-E) โดยมีการกำกับติดตาม (Monitoring) อย่างต่อเนื่องทุกขั้นตอน เพื่อให้การดำเนินการนิเทศเกิดประสิทธิภาพ และองค์ประกอบด้านเงื่อนไขในการนำรูปแบบไปใช้ 2 ประการ คือ 1) ผู้บริหารตระหนักถึงความสำคัญของการนิเทศให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ สื่อ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกและสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครู และ 2) ครูที่มีความมุ่งมั่น จริ่งใจในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนด้วยความเต็มใจ ร่วมมือกัน และมีความรับผิดชอบในการทำงานและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และผลการตรวจสอบความสมเหตุสมผลเชิงทฤษฎีความเป็นไปได้ และความสอดคล้องของรูปแบบการนิเทศแบบพีไอดีเออี

อี (PIDRE Model) โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ความสมเหตุสมผลเชิงทฤษฎี มีค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อมีค่าเท่ากับ 1.00 ความเป็นไปได้ของรูปแบบ มีค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อ ระหว่าง 0.80 – 1.00 และความสอดคล้องของรูปแบบ มีค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อ ระหว่าง 0.80 – 1.00 ทั้งนี้ เนื่องมาจากการพัฒนากำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศแบบพีไอดีอาอี (PIDRE Model) ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับระบบการเรียนการสอนของนักวิชาการรวมทั้งการนำหลักการ แนวคิด ในการออกแบบหรือพัฒนารูปแบบ มาสังเคราะห์ร่วมกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎี การนิเทศและกระบวนการนิเทศการสอนที่มีการดำเนินงานสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ

3. ผลการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพีไอดีอาอี (PIDRE Model) เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน อยู่ในระดับสูงมาก ผู้วิจัยอภิปรายผลตามลำดับดังนี้

3.1 สมรรถภาพในการนิเทศแบบพีไอดีอาอี (PIDRE Model) ของครูผู้นิเทศ หลังการใช้รูปแบบการนิเทศ พบว่า ครูผู้นิเทศมีสมรรถภาพในการนิเทศอยู่ในระดับสูงมาก และเมื่อพิจารณาตามขั้นตอนการนิเทศ พบว่า ครูผู้นิเทศมีความสามารถในการนิเทศ อยู่ในระดับสูงทุกขั้นตอน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดให้ความรู้ที่สำคัญสนองความต้องการแก่ครูผู้นิเทศเกี่ยวกับการนิเทศแบบพีไอดีอาอี อย่างละเอียด ชัดเจน โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ มีการฝึกปฏิบัติสังเกตการสอน การให้ข้อมูลย้อนกลับ ระหว่างการฝึกปฏิบัติมีการดูแลให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด ทำให้ครูผู้นิเทศเกิดความรู้ความเข้าใจและมีทักษะตรงตามที่ต้องการ ซึ่งเป็นการให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ รวมทั้งมีความพร้อมในการดำเนินการนิเทศ นอกจากนั้นในระหว่างดำเนินการนิเทศได้เปิดโอกาสให้ครูดำเนินการพัฒนาตนเองตามกระบวนการของรูปแบบการนิเทศ มีการกำกับ ติดตาม ดูแล และให้ความช่วยเหลือ โดยผู้วิจัยและผู้เชี่ยวชาญ เป็นระยะตามโอกาสที่จำเป็นเมื่อครูต้องการ ส่งผลให้ครูผู้นิเทศมีสมรรถภาพในการนิเทศแบบพีไอดีอาอี สูงขึ้น

3.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้นิเทศ พบว่า ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพีไอดีอาอี (PIDRE Model) ครูผู้นิเทศมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังการใช้รูปแบบการนิเทศ มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูผู้นิเทศได้รับการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ ที่มีการฝึกอบรมที่เป็นขั้นตอน มีการบรรยายสาธิต ฝึกปฏิบัติและให้ข้อมูลย้อนกลับ เข้าใจง่าย ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนมีการฝึกปฏิบัติในการทำวิจัย ระหว่างการปฏิบัติมีการดูแล ให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด ทำให้ครูผู้นิเทศเกิดความรู้ความเข้าใจ และในระหว่างดำเนินการนิเทศนั้น ได้มีการวางแผน ร่วมกันคิด แลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันกับครูผู้รับการนิเทศ โดยมีผู้วิจัยคอยให้ความช่วยเหลือ ดูแลการปฏิบัติทุกขั้นตอน ส่งผลให้ครูผู้นิเทศมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน สูงขึ้น

3.3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศแบบพีไอดีเออี (PIDRE Model) ของครูผู้รับการนิเทศ พบว่า ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพีไอดีเออี ครูผู้รับการนิเทศมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังการใช้รูปแบบการนิเทศ มีคะแนนเฉลี่ย สูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูผู้รับการนิเทศ ได้รับการอบรมปฏิบัติการเกี่ยวกับการนิเทศแบบพีไอดีเออี อย่างละเอียด ชัดเจน โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ มีการฝึกปฏิบัติสังเกตการสอน การให้ข้อมูลย้อนกลับ ระหว่างการฝึกปฏิบัติมีการดูแลให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด ทำให้ครูผู้รับการนิเทศเกิดความรู้ความเข้าใจและมีทักษะตรงตามที่ต้องการ ซึ่งเป็นการให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ รวมทั้งมีความพร้อมในการดำเนินการนิเทศ นอกจากนั้นในระหว่างดำเนินการนิเทศได้เปิดโอกาสให้ครูดำเนินการพัฒนาตนเองตามกระบวนการของรูปแบบการนิเทศ มีการกำกับติดตาม ดูแล และให้ความช่วยเหลือ โดยผู้วิจัยและผู้เชี่ยวชาญ เป็นระยะตามโอกาสที่จำเป็นเมื่อครูต้องการ ส่งผลให้ครูผู้รับการนิเทศ เกิดการเรียนรู้และมีความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศแบบพีไอดีเออี สูงขึ้น

3.4 สมรรถภาพในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้รับการนิเทศ พบว่า ครูผู้รับการนิเทศมีสมรรถภาพในการทำวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับสูงมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดให้ความรู้ที่สำคัญสนองความต้องการแก่ครูผู้รับการนิเทศเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างละเอียด ชัดเจน ฝึกปฏิบัติ และให้ข้อมูลย้อนกลับ เข้าใจง่าย ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนมีการฝึกปฏิบัติในการทำวิจัย ระหว่างการปฏิบัติมีการดูแล ให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด ทำให้ครูผู้รับการนิเทศเกิดความรู้ความเข้าใจ และในระหว่างดำเนินการนิเทศนั้น ได้มีการวางแผน ร่วมกันคิด แลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันกับครูผู้นิเทศ โดยมีผู้วิจัยคอยให้ความช่วยเหลือ ดูแลการปฏิบัติทุกขั้นตอน ส่งผลให้ครูผู้รับการนิเทศมีความรู้ความเข้าใจต้องการ ส่งผลให้ครูผู้รับการนิเทศมีความรู้ความเข้าใจและสามารถทำวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับสูงมาก

3.5 ความพึงพอใจของครูผู้รับการนิเทศที่มีต่อรูปแบบการนิเทศแบบพีไอดีเออี (PIDRE Model) พบว่า ครูผู้รับการนิเทศมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศ อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูผู้รับการนิเทศมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ ลำดับที่ 1 ด้านกระบวนการนำรูปแบบไปใช้ ลำดับที่ 2 ด้านผลของการใช้รูปแบบ และลำดับที่ 3 ด้านองค์ประกอบของรูปแบบ ทั้งนี้จากการสนทนากลุ่มพบว่าองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศ ทุกองค์ประกอบมีความเหมาะสม และสอดคล้องซึ่งกันและกัน กระบวนการนิเทศมีความต่อเนื่องและสัมพันธ์กันในแต่ละขั้นตอน ถือเป็นกระบวนการที่มีประโยชน์มากในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาส่วนหนึ่งในการนำรูปแบบไปใช้นั้นเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการนำรูปแบบการนิเทศไปปฏิบัติจริง โดยเฉพาะเงื่อนไขของครูที่มีความมุ่งมั่น จริจใจในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ด้วยความเต็มใจ ร่วมมือกัน มีความรับผิดชอบในการทำงานและมีมนุษย

สัมพันธ์ที่ดีต่อกัน รวมทั้งผู้บริหารตระหนักถึงความสำคัญของการนิเทศให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ สื่อ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกและสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครู เป็นการส่งเสริมให้ครูเกิดการพัฒนาทั้งด้านการนิเทศและการทำวิจัยในชั้นเรียน

3.6 ผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่เกิดจากการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครูผู้รับการนิเทศ พบว่า ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการนิเทศแบบพีไอดีเออี (PIDRE Model) นักเรียนมีผลการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังการใช้รูปแบบการนิเทศ นักเรียนทุกระดับชั้น ทุกห้อง มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกระบวนการนิเทศแบบพีไอดีเออี (PIDRE Model) มีรูปแบบที่เหมาะสมกับสภาพบริบท มีการให้ความรู้ก่อนทำวิจัยในชั้นเรียน ให้ครูฝึกปฏิบัติเริ่มตั้งแต่ขั้นการวิเคราะห์ปัญหาที่ตรงกับสภาพที่แท้จริง หาวิธีการมาแก้ไขปัญหา โดยครูผู้รับการนิเทศสามารถเลือกเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน สร้างสื่อการสอน นวัตกรรมมาใช้ในการแก้ปัญหา มีการดำเนินการตามแผนซึ่งมีการสังเกตการณ์สอนการสอนชั้นปฏิบัติและประชุมหลังการสังเกตระหว่างครูผู้รับการนิเทศและครูผู้นิเทศมีการแลกเปลี่ยนข้อมูล มีการปรับปรุงแก้ไขตลอดเวลาและสรุปผลรายงานการวิจัย นอกจากนี้ผู้วิจัย ได้ติดตาม ดูแล ให้คำแนะนำและช่วยเหลือในทุกขั้นตอนอย่างใกล้ชิด ส่งผลให้นักเรียนมีผลการเรียนดี

4. ความพึงพอใจของครูผู้รับการนิเทศแบบพีไอดีเออี (PIDRE Model) โดยภาพรวม พบว่า ครูผู้รับการนิเทศมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การชี้แจงเกี่ยวกับการวางแผนการนิเทศภายในเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการปฏิบัติ ครูจำเป็นต้องทราบถึงแนวทางเพื่อที่จะได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางที่ถูกต้องและมีแนวปฏิบัติที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งถ้าครูมีความรู้ความเข้าใจและมีแนวทางเกี่ยวกับการวางแผนที่ดีมีความรัดกุมและสามารถนำไปปฏิบัติได้นั้น เท่ากับว่างานนั้นประสบความสำเร็จ นอกจากนี้การวางแผนยังเป็นขั้นตอนการนำผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการมากำหนดรายละเอียดในการปฏิบัติงานล่วงหน้า ที่เป็นระบบ มีขั้นตอนที่จะช่วยให้การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบอื่นๆ เพื่อส่งเสริมการทำวิจัย ในชั้น เรียนของครู เช่น รูปแบบการนิเทศแบบโค้ช (Coaching Model) รูปแบบการนิเทศแบบพัฒนาวิชาชีพ (PBSE Model: Performance Based Supervision and Evaluation) และรูปแบบการ นิเทศพัฒนาวิชาชีพแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อพัฒนาครูผู้เชี่ยวชาญ (TEC Model: Teacher Expertise Coaching Model) เป็นต้น

2. ควรมีการศึกษารูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของครูกับ สถานศึกษาในสังกัดอื่นๆ เช่น สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของการบริหารการศึกษาปฐมวัยแยกรายด้าน เช่น ด้านบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2562). **คู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย**. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

ดิเรก พรสีมา. (2559). **ครูไทย 4.0** (จบ). (ออนไลน์). ค้นจาก : <https://www.mati chon.co.th/news/345042>. สืบค้นเมื่อ 6 กรกฎาคม 2560.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

ประวิต เอราวรรณ์. (2542). **การวิจัยในชั้นเรียน**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ยูแพค.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 7.

กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ. (2542). **การนิเทศการศึกษา : ทฤษฎีและการปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

โรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน. (2562). **รายงานผลการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย** . หนองคาย : กลุ่มวิชาการโรงเรียนเทศบาล 4 ฉลองรัตน.

สัจด์ อุทรานันท์. (2530). **การนิเทศการศึกษา หลักการ ทฤษฎีและปฏิบัติ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มิตรสยาม.

สน สุวรรณ. (2553). **คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน** (ออนไลน์).

ค้นจาก <http://suwanlaong.wordpress.com>. สืบค้นเมื่อ 10 พฤษภาคม 2561

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

สุภรณ์ สภาพงศ์. (2542). คู่มือพัฒนาโรงเรียนด้านการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ครูสภา.

สุวิมล ว่องวานิช . (2553). การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 14. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุภรณ์ สภาพงศ์. (2542). คู่มือพัฒนาโรงเรียนด้านการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ครูสภา.